

Predrasude van – vlastito mišljenje nutar

„Od toga ne more ništ nastati kod takovih roditeljev.” „Poglej si nek ta nos, ta će ga dost zružiti!“ „Ta ide sama u krčmu – si moreš misliti, ča je to za jednu.“ I tako dalje.

Ovo su nek tri male pelde za „svakidanje“ predrasude.

Kako uopće dojdemo na takove izjave? Kad nam je dugčas? Kad se kanimo praviti važnimi? Ili kad kanimo komu namjerno škoditi? Većputi će sigurno biti tako, da samo u šali velimo, da gdo čuda pije i da zato ima črljen nos. Ali kako je to, kad za jednoga človika velimo, da od njega ne more ništ nastati, i to zato, kad njegovi roditelji nimaju kontakta s drugimi, kad nisu školovani ili kad si ne moru kupiti auto?

Mogli bi reći, predrasuda je to, kad sudimo o čem, o čem nismo dost dobro informirani ili ča nismo temeljno i kritično provjerili. Čudakrat ocjenjujemo ljude po vanjskom izgledu, po boji kože, po prateži, ku nosu, po govoru ili po sredini, iz ke dolazu. Objekti predrasude su i vjera, rasa, etničke manjine, spol kot i mentalna i tjelesna pačenja.

Kamo predrasude moru peljati, nam je dobro poznato iz naše ne tako daleke povijesti. U ovi dani se spominjamo „Novembarskih pogromov“, kad su nacionalsocijalisti 1938. ljeta sistematski počeli proganjati Židove. To najokrutnije poglavlje naše povijesti su u toj razmjeri stopr omogućile predrasude.

Kako je onda moguće, da dan danas toleriramo političare, ki po zdavno poznatoj šemi stvaraju predrasude, da bi postigli svoje sumljive cilje? Upravo sada u privrednoj krizi bi morali osobito paziti, da ne počnemo napadati žrtvene jarce, ke nam prezentiraju.

Kad je rič o političari, se na ovom mjestu moramo i pitati, je li prem svih skandalov nije opasno, da velik broj ljudi općenito nima povjerenja u političare, svejedno, ku ideologiju zastupaju.

Pravoda će biti dost takovih, ki u prvom redu djelaju za svoj žep, ali moramo se ipak truditi, da prevladamo predrasude i da idemo birati. U ovom slučaju su predrasude pogibel za opstanak demokracije.

A kako je to na primjer s bigunci iz Sirije ili Afrike, ki kanu „preplaviti“ Europu? Zač ih se tako bojimo? Kad nam kanu krajzeti, ča smo si marljivo zaslužili? Kako ćemo s njimi zahadjati? Iako na ov problem momentano nijedan nezna spametan odgovor, bi nam moralo biti jasno, da se naš strah opet temelji i na predrasuda. Sigurno bi ti ljudi, ki pod tako teškimi okolnosti ostavljaju svoju domovinu, radje doma ostali, ako bi u svoji zemlja imali perspektivu. Svaki ima samo jedan žitak i svaki kani tako dobro živiti kot moguće. Zač nas dakle toliko bludi, da ljudi pobignu

ne samo iz političkih nego i iz privrednih razlogov? Mislimo, da samo mi imamo privileg žitka u miru i blagostanju.

Tema ovoga sastavka je „Predrasude van – vlastito mišljenje nutar“. Ali na kraju se moramo pitati, je li je uopće moguće, nimati predrasude. Izgleda, da je to do neke mjere ljudsko svojstvo. Dojti do vlastitoga mišljenja, ili bolje rečeno, „objektivno“ ocijeniti nešto, isto nije tako jednostavno. Znači, ako se kanimo zbaviti neke predrasude, ju prvo moramo kot takovu prepoznati. Stoprv onda se moremo boriti protiv nje.

Zato se od časa do časa moramo zeti za nos i se pitati, je li smo si to, o čem „sudimo“, pred tim i dobro pogledali. Opasno postane onda, kad mislimo, da je predrasuda činjenica, ar to pelja u mržnju, intoleranciju i diskriminaciju. (563 riči)

Sophia Petö

Jezik: gradišćanskohrvatski

Vrst teksta: sastavak

Broj stranic: 2

Ljeto: 2013., prvo mjesto pri natjecanju u istočni jeziki

Škola: HLW, Željezno

Učiteljica: Angelika Kornfeind

Predala za datarnicu: Angelika Kornfeind